

Anne Frank Stichting
Amsterdam

Rapport inzake
jaarstukken 2017

Anne Frank Stichting
Amsterdam

Inhoud

	Blad
Jaarstukken 2017	3
Bestuursverslag	4
Jaarrekening	13
Balans per 31 december 2017	14
Staat van baten en lasten 2017	16
Kasstroomoverzicht over 2017	18
Toelichting	19

Anne Frank Stichting
Amsterdam

Jaarstukken 2017

- Bestuursverslag
- Jaarrekening

Anne Frank Stichting
Amsterdam

Bestuursverslag

Missie

De Anne Frank Stichting is een onafhankelijke organisatie die de plek beheert waar Anne Frank tijdens de Tweede Wereldoorlog was ondergedoken en waar zij haar dagboek schreef. De Stichting brengt haar levensverhaal wereldwijd onder de aandacht ter bezinning op de gevaren van antisemitisme, racisme en discriminatie en het belang van vrijheid, gelijke rechten en democratie.

Activiteiten

De twee hoofdtaken van de stichting zijn publieksvoorlichting en educatie. Van de ruim 140 medewerkers bij de stichting (90 fte) is ongeveer de helft werkzaam ten behoeve van het museum en de museumbezoekers. De overige werknemers zijn voor het merendeel betrokken bij de ontwikkeling van educatieve projecten en activiteiten in binnen- en buitenland. Jaarlijks verschijnt een (online) jaarverslag van de Anne Frank Stichting met daarin de belangrijkste activiteiten van het voorafgaande jaar.

Vestiging, Bestuur en Toezicht

Bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam (inschrijvingsnummer 33129466) zijn de volgende gegevens geregistreerd:

Statutaire naam : Anne Frank Stichting

Vestigingsplaats : Amsterdam

Rechtsvorm : Stichting

De Directie vormt het bestuur van de Anne Frank Stichting. Zij wordt benoemd door de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van de Directie en staat haar met raad terzijde. Naast de Raad van Toezicht kent de Stichting ook een Raad van Advies. De Raad van Advies bestaat uit vertegenwoordigers van verschillende maatschappelijke stromingen en adviseert de Directie en de Raad van Toezicht over vraagstukken die bepalend zijn voor de identiteit van de Stichting.

Per ultimo 2017 bestond het bestuur uit:

- Ronald Leopold, algemeen directeur
- Garance Reus-Deelder, zakelijk directeur

Financiën

Voor haar inkomsten is de Anne Frank Stichting voor een groot deel afhankelijk van het museumbezoek. Reguliere uitgaven worden gedekt uit de inkomsten van dit museumbezoek. Voor de financiering van projecten is de Stichting aangewezen op bijdragen van diverse fondsen, samenwerkingspartners, vrienden en donateurs of subsidiënten als de BankGiro Loterij, de Europese Unie, het Mondriaanfonds en de Nederlandse overheid.

Anne Frank Stichting Amsterdam

Net als in voorgaande jaren werd er aan het begin van het jaar behoedzaam begroot. Een bijkomende onzekerheid was dit jaar de bouwkundige vernieuwing, die vanaf het najaar in de museale ruimtes zelf plaatsvond. De werkzaamheden hadden nauwelijks impact op de bezoekerscijfers: het museum verwelkomde ondanks de werkzaamheden slechts 2% minder bezoekers dan in 2016. Ofschoon een enkele subsidieaanvraag werd afgewezen is het overgrote deel van de educatieve activiteiten met de begrote (gedeeltelijke) ondersteuning van externe bronnen conform het jaarplan uitgevoerd. Daarnaast werden subsidies voor de museale presentatie van de geschriften van Anne Frank en voor de implementatie van nieuwe veiligheidsprocedures geworven.

Resultaten museum

Het Anne Frank Huis verwelkomde in 2017 1.266.910 bezoekers (2016: 1.295.585). Het aantal bezoekers is hoger dan waar aan het begin van het jaar rekening mee werd gehouden met het oog op de bouwkundige werkzaamheden. Verheugend is het vooral dat het museum open kon blijven tijdens de werkzaamheden en dat bezoekers nauwelijks overlast hebben ervaren van de werkzaamheden. Ook de bezoekerstevredenheid bleef onverminderd hoog. Onze doelstelling om tijdens de bouwkundige vernieuwing het museum op een publieksvriendelijke manier open te houden is hiermee gerealiseerd.

Het aandeel internet tickets steeg wederom, mede omdat vanaf 15 oktober het museum alleen met een e-ticket met tijdsslot te bezoeken was, in verband met bovengenoemde werkzaamheden. Het aandeel e-tickets was op jaarbasis ruim 63% van het aantal verkochte tickets.

Er werden 3.458 groepen ontvangen die een inleidend of educatief programma volgden; ruim 100 groepen minder dan in 2016. Als gevolg van de bouwkundige werkzaamheden was er enige tijd slechts één ontvangstzaal beschikbaar in plaats van voorheen twee. Vanaf het voorjaar van 2018 zijn er drie in plaats van twee zalen beschikbaar, zodat wij verwachten dan weer meer groepen te kunnen ontvangen. De prioriteit ligt daarbij bij educatieve groepen, dat wil zeggen jongeren die in schoolverband ons museum bezoeken. In het weekend en in de avonden kunnen ook individuele bezoekers een inleidend programma volgen.

Het museum café was vanaf 15 oktober gesloten in verband met de bouwkundige vernieuwing; mede daardoor was de omzet 44% lager dan in 2016. Het café is inmiddels geheel vernieuwd en vanaf 12 maart 2018 weer open voor het publiek.

De omzet van de museumwinkel steeg ten opzichte van 2016 met 7% en kwam daarmee voor het eerst boven €2 miljoen uit. Sinds 15 oktober bevindt de museumwinkel zich op een andere plaats en is het winkelloppervlak iets verkleind. De omzet is desalniettemin vrijwel op hetzelfde niveau gebleven. Met name publicaties die de stichting in eigen beheer heeft ontwikkeld, zoals het boek *Dromen, Denken, Schrijven*, genomineerd als 'best verzorgde boek 2016', werden door bezoekers gewaardeerd.

Resultaten overige afdelingen

Educatie

Er werden 1.429 educatieve activiteiten in vijftig landen uitgevoerd, waarvan ruim vierhonderd in het kader van onze reizende tentoonstellingen. Hiervoor werden ruim 4.200 vrijwilligers tot 'peer guide' opgeleid. Daarnaast werden 27.603 deelnemers aan educatieve activiteiten gericht op het bestrijden van discriminatie, racisme en vooroordelen getraind.

In Nederland voerden wij ruim driehonderd educatieve activiteiten uit. Onder meer werden er 110 workshops voor mbo studenten op locatie in de onderwijsinstelling gegeven.

Anne Frank Stichting Amsterdam

Communicatie

Via onze social media kanalen bereikten wij vele miljoenen mensen over de hele wereld. 840.000 mensen volgen de stichting op Facebook, 43.000 op Twitter en 19.500 op Instagram. Het eigen YouTube-kanaal heeft 18.300 abonnees; de video's zijn meer dan 8 miljoen keer bekeken.

Collecties

De bouwkundige vernieuwing had ook gevolgen voor de werkzaamheden van de afdeling Collecties. De collectie (alle originelen) werd begin juli ondergebracht bij het Nationaal Archief, zodat de collectie geen risico zou lopen bij de verbouwing. Er werden voorbereidingen getroffen voor de inrichting van het nieuwe depot, dat in 2018 in gebruik zal worden genomen. De BankGiro Loterij en het Mondriaanfonds maakten een bijzondere collectieaankoop mogelijk: een poëziealbum waarin Anne Frank een versje en de woorden 'vergeet mij niet' schreef.

Publicaties & Presentaties

Naast de voorbereidende activiteiten voor de nieuwe website en de uitvoering van fase 1 van de versterking van de museale route is ook de ontwikkeling van de nieuwe museum catalogus gestart.

Voor een meer gedetailleerde toelichting op de activiteiten en resultaten verwijzen wij naar het online jaarverslag.

Resultaat

Het commercieel resultaat 2017 (inclusief de gift aan de Stichting Behuizing Anne Frank Stichting ter hoogte van € 345.839) bedraagt € 25.000. Het commercieel resultaat exclusief de gift bedraagt € 370.839.

Het commercieel resultaat exclusief de gift is hoger dan begroot. Dit hangt vooral samen met de hogere museale inkomsten dan begroot.

De liquiditeit en solvabiliteit zijn ruim voldoende. Het eigen vermogen wordt aangehouden om het doel van de stichting te kunnen verwezenlijken.

Het bestuur vraagt de Raad van Toezicht om de jaarrekening goed te keuren en het resultaat als volgt te bestemmen:

- Een gift ter hoogte van € 345.839 zal worden gedaan aan de Stichting Behuizing Anne Frank Stichting. De overdracht zal worden gedaan in het kader van het 'Behoud en Toekomst van het Anne Frank Huis', ter zekering van de continuïteit van de historische panden.
- Een onttrekking uit de bestemmingsreserve aankoop collecties van € 300.000.
- Een bedrag van € 100.000 zal worden gereserveerd als 'bestemmingsreserve herdenkingsjaar 2020', om activiteiten, tentoonstellingen en (digitale) publicaties te ontwikkelen in 2020, wanneer herdacht zal worden dat de Tweede Wereldoorlog 75 jaar eerder werd beëindigd. Het jaar 2020 markeert tevens de vijfenzeventigste sterfdag van Anne Frank en de zestigste verjaardag van de openstelling van het Anne Frank Huis.
- Een bedrag van €100.000 zal worden bestemd om het werk van de stichting in de Verenigde Staten uit te breiden en om ons werk in dit voor de stichting zo belangrijke land te organisatorisch opnieuw vorm te geven, nu onze vaste partner in de VS daartoe minder slagkracht heeft. Wij gaan er van uit dat op

Anne Frank Stichting
Amsterdam

termijn ons werk in de VS via fondsenwerving aldaar ondersteund zal worden.

- Een bedrag van € 75.000 zal worden bestemd om het uitgeefbeleid van de stichting te ondersteunen. Ontwikkel- en aanloopkosten voor nieuwe publicaties kunnen hiermee worden voorgefinancierd.
- Een bedrag van € 50.000 zal worden toegevoegd aan de overige reserves.

Beleggingsbeleid

De Stichting houdt geen beleggingen of effecten aan, anders dan (vrij beschikbare) tegoeden bij bancaire instellingen. De Stichting heeft geen kredietfaciliteiten en heeft geen garanties gegeven of pandrechten verstrekt ten behoeve van andere rechtspersonen. Het beleid is erop gericht om vermogensrisico's zoveel mogelijk te beperken.

Anne Frank Stichting Amsterdam

Risico's

Van strategische aard

Het werkveld van de Anne Frank Stichting wordt mede beïnvloed door de internationale politieke en maatschappelijke ontwikkelingen en de daarmee gepaard gaande polarisatie in de samenleving. Als gevolg daarvan zal de relevantie en urgentie van de educatieve kernthema's eerder toe- dan afnemen. De stichting houdt vast aan haar terughoudende positie ten opzichte van het politieke en maatschappelijke debat en is zich er tegelijkertijd van bewust dat haar missie niet in een vacuüm wordt uitgevoerd. De maatschappelijke ontwikkelingen en de gevoelige thematiek die de stichting behandelt vragen om een zorgvuldige educatieve aanpak, die waar mogelijk getoetst wordt op impact. Om de kwaliteit en effectiviteit van de educatieve projecten in binnen- en buitenland te borgen wordt in de komende jaren een zelf ontwikkelde 'toolkit' voor impact meting in gebruik genomen. Ook de inzet van digitale media bij onze educatieve activiteiten is van strategisch belang; wij investeren dan ook in kennis en competenties op dit terrein.

In de loop van 2018 starten wij met de ontwikkeling van het nieuwe Strategisch Plan, dat de koers van de organisatie vanaf 2020 aangeeft. Wij zullen daarbij de mogelijkheden onderzoeken om voorzieningen te treffen waarmee wij middelen kunnen opbouwen om in het komende decennium te investeren in innovatieve educatieve- en uitgeefactiviteiten wereldwijd om onze missie te bereiken.

Met het verstrijken van de jaren neemt de kennis over de Tweede Wereldoorlog af. Mede om die reden wordt momenteel de museale route herzien om meer historische context en verdieping te bieden aan de bezoekers. De museale vernieuwing zal in de zomer van 2018 worden afgerond.

Van operationele aard

Risico's in deze categorie hangen met name samen met de bezoekersaantallen. Hoewel de belangstelling voor het Anne Frank Huis nog steeds toeneemt en de bezoekersfaciliteiten door de bouwkundige vernieuwing sterk zijn verbeterd is de stichting gevoelig voor dalingen in bezoekersaantallen naar Amsterdam. Mede daarom wordt de begroting tweemaal per jaar herijkt.

In de eerste helft van 2018 vormt de verbouwing, die in april 2017 is gestart, nog een operationeel risico. Tijdens de verbouwing blijft het museum open. De laatste bouwfases (die in het museum plaatsvinden) zouden voor overlast, opstoppingen en klachten kunnen zorgen, hoewel er uiteraard alles aan gedaan wordt om dat te voorkomen. In de meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met een lager bezoekersaantal als gevolg van deze verbouwing, (hoewel de impact van de verbouwing in 2017 op het bezoekersaantal minimaal was). Ook zijn verschillende (bouw)risico's ondergebracht bij verzekeringen. Voor het project is een risicoregister aangelegd dat periodiek geactualiseerd wordt.

Een deel van het fiscale resultaat over 2016, €130.555, werd bestemd om onverwachte kosten en negatieve effecten van de bouwkundige werkzaamheden op de bedrijfsvoering op te kunnen vangen. In 2017 was het nog niet nodig hiervan gebruik te maken.

De verbouwing zelf vindt plaats voor rekening en risico van de steunstichting Stichting Behuizing Anne Frank Stichting, die de huisvesting onderhoudt en verhuurt aan de Anne Frank Stichting. In de meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met een huurverhoging na oplevering van de verbouwde ruimten in 2018. Veiligheid is sinds jaar en dag een speerpunt in de bedrijfsvoering. Het risico op veiligheidsissues wordt onder mee verlaagd door regelmatige toetsing van maatregelen in ons veiligheidsplan en door frequente oefeningen. Als onderdeel van de verbouwing worden aanvullende veiligheidsmaatregelen gerealiseerd, zoals een integraal toegangscontrole systeem, extra cameratoezicht en bouwkundige maatregelen. De ingebruikname van een centrale meldkamer van waaruit de coördinatie van de veiligheidsprocedures plaatsvindt heeft de veiligheid verbeterd. De gemeente heeft bovendien gezorgd voor extra bouwkundige maatregelen in de openbare ruimte rond het museum.

Anne Frank Stichting Amsterdam

Er werd in 2017 verder geïnvesteerd in IT toepassingen die de bedrijfsvoering ondersteunen, zoals het e-ticketing systeem, de toegangscontrole, een rooster-plansysteem en een cash geld wisselautomaat. De betrouwbaarheid en continuïteit van deze toepassingen zijn van cruciaal belang voor de operatie en de betrouwbaarheid van de financiële verslaglegging. Nieuwe applicaties worden dan ook uitgebreid getest voordat ze in gebruik zijn genomen, en er is een back-up en recoverybeleid vastgesteld.

Van financiële aard

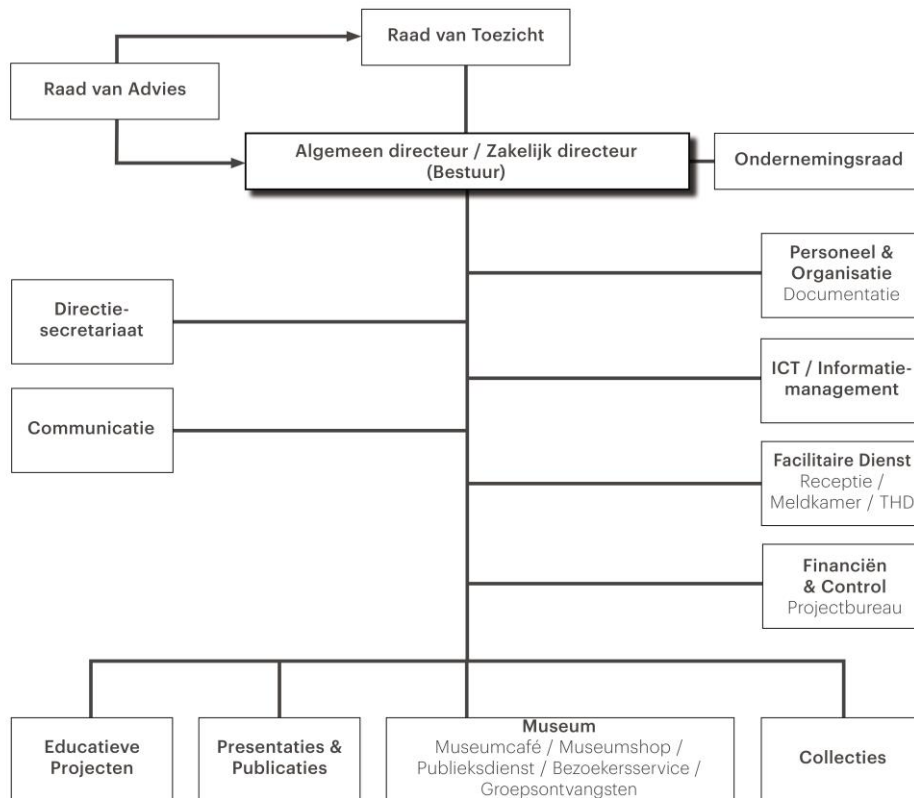
Uitgaven worden zo mogelijk flexibel gehouden, bijvoorbeeld door gebruik te maken van projectaanstellingen voor kortlopende projecten en van payroll organisaties voor een deel van de museale staf. Een groot deel van de educatieve projecten wordt mogelijk gemaakt door projectsubsidies en projectbijdragen. Om het risico te reduceren dat educatieve activiteiten geen doorgang zouden kunnen vinden vanwege tegenvallende subsidiebatens zullen wij de mogelijkheid onderzoeken om een voorziening op te bouwen.

Jaarlijks wordt een fraude analyse uitgevoerd om diefstal en andere vormen van fraude te voorkomen.

Wet- en regelgeving

Begin 2018 wordt getoetst of de stichting aan de nieuwe wet Algemene Verordening Gegevensverwerking (AVG) voldoet, en worden procedurele maatregelen genomen om te borgen dat de stichting aan deze wet blijft voldoen. Veranderde wetgeving, bijvoorbeeld op het terrein van arbeidsrecht, kan een impact hebben op de (personeels)kosten. De stichting volgt de loonontwikkelingen van de Museum cao indien dat financieel haalbaar is. Ook ontwikkelingen bij het pensioenfonds PFZW kunnen invloed hebben op de loonkosten, en worden derhalve nauwlettend gevolgd.

Interne organisatiestructuur en personele bezetting

De Anne Frank Stichting maakt, met name ten aanzien van de werkzaamheden in het museum, gebruik van flexibele medewerkers, ingeleend via payroll organisaties (2017: ca 33 fte, 2016: ca 30 fte). De bezetting in het museum was iets ruimer dan in 2016, als gevolg van ruimere openingstijden, de ingebruikname van een audiotour en extra publieksservice voor bezoekers tijdens de verbouwing. Met betrekking tot de overige activiteiten zijn de medewerkers in dienst van de stichting op basis van contracten voor bepaalde en onbepaalde tijd. In 2017 ging het om ca. 58 fte (2016: ca. 55 fte). De groei in aantal fte bij de stichting is voornamelijk toe te schrijven aan de ingebruikname van de nieuwe meldkamer, waarvan de medewerkers in dienst zijn van de stichting. Het aantal ingehuurd externe uren voor beveiliging is hierdoor gedaald. Daarnaast was er gedurende enkele maanden sprake van dubbele bezetting bij de afdeling Financiën en Control, als gevolg van de overdracht van het vertrekkende naar het nieuwe afdelingshoofd.

Vrijwilligerswerk

In verband met de plaatsing van de reizende tentoonstellingen en ten behoeve van daaruit voortvloeiende activiteiten (publiekspresentaties) maakt de Anne Frank Stichting wereldwijd gebruik van de inzet van tijdelijke vrijwilligers. In totaal ging het in 2017 om 47,3 tijdelijke fte, ca. 5,8 reguliere fte en 0,6 fte aan youth teamleden. In 2016 was de totale vrijwillige inzet hoger: 70,3 fte.

Ontwikkelingen in 2018

Het jaarplan 2018 kent drie prioriteiten:

1. De afronding van de bouwkundige vernieuwing, waarvan het opdrachtgeverschap is gedelegeerd naar de Anne Frank Stichting.
2. De afronding van de versterking van de museale route, die voor de zomer zal zijn afgerond en waarmee de bezoeker meer historische context wordt geboden bij het bezoek. Deze versterking van de museale route wordt mogelijk gemaakt door een extra bijdrage van de Bank Giro Loterij (BGL).
3. De implementatie van de digitale strategie, en in het bijzonder de lancering van de nieuwe website aan het eind van het tweede kwartaal. Hierbij is één van de grootste uitdagingen de wijze waarop online op effectieve wijze invulling gegeven wordt aan onze educatieve doelstellingen.

Succesvolle afronding van deze drie projecten staat centraal in het eerste half jaar van 2018. Daarnaast wordt geanticipeerd op de ingrijpende gevolgen van genoemde drie projecten voor de organisatie. Er treden, onder meer als gevolg van de invoering van een garderobe en een nieuw entreegebied, grote veranderingen op met betrekking tot veel aspecten van de bedrijfsvoering in het museum, en ook het nieuwe digitale landschap vraagt om aanpassingen in de organisatie van de interne en externe communicatie en de online presentatie van ons werk en onze collectie. Deze implementatie geven we in 2018 prioriteit boven andere activiteiten, waarvan de uitvoering plaatsvindt plaats indien en voor zover de implementatie van genoemde prioriteiten er niet door wordt gehinderd.

Belangrijke overige activiteiten en projecten zijn:

Publieksvoorlichting: Het editiewetenschappelijk- en historisch onderzoek naar de geschriften van Anne Frank wordt afgerond.

Educatie: Met de sportwereld wordt verdere samenwerking gezocht bij de bestrijding van antisemitisme en vooroordelen, bijvoorbeeld via de serious game Fair Play en de 'fancoach' projecten bij voetbalclubs, waaronder Feijenoord.

De educatieve activiteiten in Nederland, in hoge mate gericht op het (V)MBO, vinden voor het overgrote deel plaats in het programma 'Leren van de Oorlog', dat medegefinancierd wordt door het ministerie van VWS. Het programma omvat onder andere de monitor antisemitisme, racisme en extreemrechts, docentenreizen en – trainingen, discriminatietrainingen en –workshops en politietrainingen.

De zeventalige webtool tegen discriminatie en antisemitisme wordt (na een pilot in 2017) gelanceerd.

Bedrijfsvoering/overig: De Anne Frank Stichting is gedelegeerd opdrachtgever voor de verbouwing van het museum en de kantoren. Verschillende medewerkers maken deel uit van het projectteam; de kosten hiervoor worden doorbelast aan de Stichting Behuizing Anne Frank Stichting.

Er worden in 2018 personeelsuitbreidingen voorzien als gevolg van de ingebruikname van de nieuwe garderobe. In de eerste fase na de ingebruikname wordt gebruik gemaakt van ingehuurde bemensing. Na evaluatie zal de garderobe bemest worden met eigen medewerkers, dan wel met payroll medewerkers.

De begroting voor 2018 is sluitend. Het bezoekersaantal ligt tot dusverre vrijwel op het niveau van dezelfde periode in 2017, waardoor er geen reden is om te verwachten dat de financiële doelstelling van een sluitende begroting niet gehaald wordt.

Anne Frank Stichting
Amsterdam

De begroting van 2018 is als volgt verkort weergegeven:

OPBRENGSTEN

Museum	11.646.325
Subsidies	252.000
Overige (rente+ koersverschillen)	7.500
Totaal opbrengsten	11.905.825

KOSTEN

Loonkosten	6.175.000
Overige personeelkosten	360.000
Huisvestingskosten	1.813.000
Organisatie kosten	1.340.000
Afschrijvingen	400.000
Afdelings activiteiten / -projecten	1.669.972
Totaal kosten	11.757.972

Resultaat	147.853
------------------	----------------

NB: Omdat de verbouwing van de studentenwoningen voor rekening en risico van de steunstichting Stichting Behuizing Anne Frank Stichting plaatsvindt maakt deze geen onderdeel uit van de begroting van de AFS.

Anne Frank Stichting
Amsterdam

Jaarrekening

- Balans
- Winst-en-verliesrekening
- Kasstroomoverzicht
- Toelichting

Balans per 31 december 2017

(na resultaatbestemming)	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	€	€
Actief		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
Vooruitbetalingen	<u>82.040</u>	
	82.040	
Materiële vaste activa		
Verbouwingen	54.168	27.976
Inventaris	494.229	459.577
Machines en installaties	97.781	149.780
Vooruitbetalingen	<u>286.572</u>	<u>0</u>
	932.750	637.333
Viottende activa		
Vorraden	483.064	488.423
Vorderingen	776.672	934.733
Overlopende activa	328.349	760.011
Liquide middelen	<u>3.479.605</u>	<u>3.841.516</u>
	<u>5.067.690</u>	<u>6.024.683</u>
	<u>6.082.480</u>	<u>6.662.016</u>

Anne Frank Stichting
Amsterdam

(na resultaatbestemming)	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	€	€
Passief		
Eigen vermogen		
Overige reserves	* 2.243.631	2.193.631
Bestemmingsreserves	* <u>405.555</u>	<u>430.555</u>
	2.649.186	2.624.186
Voorzieningen	23.976	31.621
Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Crediteuren	861.564	1.065.484
Loonbelasting, premies sociale verzekeringen en pensioenen	315.319	315.532
Nog te besteden subsidies en projectbijdragen	829.800	1.105.463
Overlopende passiva	1.402.635	1.519.730
	<u>3.409.318</u>	<u>4.006.209</u>
	<u><u>6.082.480</u></u>	<u><u>6.662.016</u></u>

*

Met ingang van boekjaar 2017 wordt de jaarrekening opgesteld na resultaatbestemming. Dit is een "presentatie stelselwijziging" en als gevolg hiervan zijn de vergelijkende cijfers aangepast.

Staat van baten en lasten 2017

	Werkelijke cijfers 2017	Begroting 2017	Werkelijke cijfers 2016
	€	€	€
Baten			
Entreegelden	10.424.490	10.087.300	10.413.180
Baten uit levering producten en/of diensten	2.299.493	2.290.000	2.402.605
Instellingssubsidie VWS	252.735	252.000	250.962
Opbrengsten projecten en activiteiten	1.536.072	1.530.000	933.195
Overige baten	<u>120.000</u>	<u>120.000</u>	<u>120.000</u>
Totaal	<u><u>14.632.790</u></u>	<u><u>14.279.300</u></u>	<u><u>14.119.942</u></u>
Lasten			
Inkoopwaarde geleverde producten	995.876	1.028.500	1.073.971
Personeelskosten	6.280.543	6.264.000	5.955.106
Afschrijving vaste activa	252.036	315.000	275.082
Kosten projecten en activiteiten *	3.729.363	3.534.100	3.032.617
Overige lasten	<u>3.301.822</u>	<u>3.057.600</u>	<u>3.363.646</u>
Totaal	<u><u>14.559.640</u></u>	<u><u>14.199.200</u></u>	<u><u>13.700.421</u></u>
Bedrijfsresultaat	73.150	80.100	419.521
Financiële baten	<u>1.948</u>	<u>7.500</u>	<u>11.034</u>
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening voor belastingen	75.098	87.600	430.555
Bijzondere lasten	<u>50.098</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Resultaat voor belastingen	25.000	87.600	430.555
Belastingen	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Resultaat na belastingen (voor resultaat bestemming)	25.000	87.600	430.555

Staat van baten en lasten 2017

	Werkelijke cijfers 2017	Begroting 2017	Werkelijke cijfers 2016
	€	€	€
Vorstel resultaatbestemming:			
Resultaat na belastingen (voor resultaat bestemming)	25.000	87.600	430.555
Toevoeging / Onttrekking bestemmingsreserve Aankoop collecties *	300.000	300.000	-/- 300.000
Toevoeging bestemmingsreserve Bedrijfsvoering tijdens de museale vernieuwing	0	0	-/- 130.555
Toevoeging bestemmingsreserve Herdenkingsjaar 2020	-/-100.000	0	0
Toevoeging bestemmingsreserve Stichting VS	-/-100.000	0	0
Toevoeging bestemmingsreserve ontwikkel- en aanloopkosten nieuwe publicaties	-/-75.000	0	0
Toevoeging Overige reserves	-/-50.000	-/- 387.600	
Resultaat na bestemming	0	0	0

*

Bij de vaststelling van de jaarstukken 2016 heeft de Raad van Toezicht besloten om een bestemmingsreserve te vormen voor de aankoop van een collectie. Onderdeel van het voorstel tot resultaatbestemming betreft de onttrekking aan de bestemmingsreserve Aankoop collecties in verband met de aankoop in boekjaar 2017. Ten behoeve van het inzicht zijn de begrotingscijfers hierop aangepast in de jaarrekening. De begroting 2017 is opgesteld er van uitgaande dat de aankoop van de collectie wordt gedekt uit de hiertoe gevormde bestemmingsreserve.

Kasstroomoverzicht over 2017

(Volgens de indirecte methode)	2017	2016
	€	€
Bedrijfsresultaat	73.150	419.521
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen (en overige waardeveranderingen)	252.036	275.082
Veranderingen in werkkapitaal:		
mutatie voorraden	5.359	25
mutatie vorderingen	589.723	244.220
mutatie kortlopende schulden	(596.891)	(165.611)
mutatie voorziening	(7.645)	31.620
	<u>(9.454)</u>	<u>110.254</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>315.732</u>	<u>804.857</u>
Ontvangen interest	<u>1.948</u>	<u>11.034</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	317.680	815.891
Investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa	<u>(679.591)</u>	<u>(139.350)</u>
Kasstroom uit investeringsac- tiviteiten	(679.591)	(139.350)
Kasstroom uit financieringsac- tiviteiten	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutatie geldmiddelen	<u><u>(361.911)</u></u>	<u><u>676.541</u></u>

Anne Frank Stichting
Amsterdam

Toelichting

Algemeen

Activiteiten

De activiteiten van Anne Frank Stichting, gevestigd op de Westermarkt 10, 1016 DK te Amsterdam, statutair gevestigd te Amsterdam bestaan voornamelijk uit de twee pijlers publieksvoorlichting en educatie.

Van de ruim honderd medewerkers bij de stichting (90 fte) is ongeveer de helft werkzaam ten behoeve van het museum en de museumbezoekers. De overige werknemers zijn voor het merendeel betrokken bij de ontwikkeling van educatieve projecten en activiteiten in binnen- en buitenland.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening over boekjaar 2017 is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW, waaronder de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven".

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Transacties in vreemde valuta's gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening verwerkt tegen de koers die geldt op de datum van de transactie.
Koersverschillen worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.
Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.
Subsidie opbrengsten en bijdragen worden verantwoord in de staat van baten en lasten naar rato van de voortgang van het project.
Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden), als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. De stichting maakt echter geen gebruik van derivaten. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Pensioenfondsen

De Stichting is aangesloten bij het Pensioenfonds voor Zorgen Welzijn (Pfwz). De door het pensioenfonds verzorgde pensioenregeling is een toegezegde pensioenregeling. Deze regeling is verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde bijdrageregeling, omdat de Stichting in geval van een tekort geen verplichting heeft tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies. Ultimo 2017 waren er voor de Stichting geen pensioenvorderingen en verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

De actuele dekkingsgraad eind december 2017 bedroeg 101,1% (2016: 95,3% -gemiddeld).

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Immateriële vaste activa wordt afgeschreven over een gebruiksduur van 5 of 10 jaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

Materiële vaste activa wordt afgeschreven over een gebruiksduur van 5 of 10 jaar.

De criteria waaraan voldaan dient te worden om posten als investering aan te merken en de wijze van afschrijving zijn vastgelegd in het afschrijvingsbeleid.

Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen vaste verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

De voorraden van de handelsgoederen worden individueel gewaardeerd tegen de vaste verkrijgingsprijs of netto-opbrengstwaarde.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien niet anders vermeld, staan deze ter vrije beschikking.

Voorzieningen

Conform CAO afspraak wordt een verplichting opgenomen ten behoeve van toekomstige jubileumuitkeringen voor 25- en 40-jarige jubilea. De opgenomen verplichting is de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Anne Frank Stichting
Amsterdam

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Schulden zijn gerangschikt onder de kortlopende schulden als deze binnen 12 maanden na balansdatum kunnen worden opgeëist. Opgenomen schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde prijs.

Nog te besteden subsidies / onderhanden projecten

De post nog te besteden subsidies betreft overlopende projecten waarvoor subsidie en/of projectbijdragen zijn ontvangen. De post nog te besteden subsidies wordt gewaardeerd tegen het saldo van de toegekende subsidie-/projectbijdragen en de ter zake van een project bestede kosten. In het saldo nog te besteden subsidies worden alleen de salariskosten opgenomen voor de personeelsleden die specifiek voor deze activiteiten zijn aangetrokken. Overige personeelskosten worden direct ten laste van het resultaat gebracht. Voor zover noodzakelijk wordt per project een voorziening getroffen wegens te verwachten verliezen.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1999 is de Stichting vennootschapsbelastingplichtig. De belastingen worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-aftrekbare kosten (zie ook p 42).

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

Immateriële vaste activa

	Boekwaarde per 31-12-2016	Investering 2017	Des- investering	Afschrij- ving	Boekwaarde per 31.12.2017
	€	€	€	€	€
Vooruitbetalingen (website)	82.040				82.040
Totaal	<u>82.040</u>				<u>82.040</u>

Materiële vaste activa

	Boekwaarde per 31.12.2016	Investering 2017	Des- investering	Afschrij- ving	Boekwaarde per 31.12.2017
	€	€	€	€	€
Verbouwingen	27.976	55.555	16.854	12.509	54.168
Inventaris	459.577	255.424	22.399	198.373	494.229
Machines en Installaties	149.780	0	10.845	41.154	97.781
Vooruitbetalingen (vernieuwing museale route en museum café)	0	286.572	0	0	286.572
Totaal	<u>637.333</u>	<u>597.551</u>	<u>50.098</u>	<u>252.036</u>	<u>932.750</u>

De materiële vaste activa worden afgeschreven over een gebruiksduur van 5 of 10 jaar.

Anne Frank Stichting
Amsterdam

Verbouwingen (museale aanpassingen)

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Aanschafwaarde per 1 januari	1.537.822	1.533.088
Aanschaf gedurende het boekjaar	55.555	4.735
Desinvesteringen gedurende het boekjaar	<u>-16.853</u>	<u>0</u>
Aanschafwaarde per 31 december	1.576.524	1.537.823
Cumulatieve afschrijving	<u>1.522.356</u>	<u>1.509.847</u>
Stand per 31 december	<u><u>54.168</u></u>	<u><u>27.976</u></u>

Inventaris

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Aanschafwaarde per 1 januari	1.593.513	1.474.373
Aanschaf gedurende het boekjaar	255.424	119.140
Desinvesteringen gedurende het boekjaar	<u>-22.130</u>	<u>0</u>
Aanschafwaarde per 31 december	1.826.807	1.593.513
Cumulatieve afschrijving	<u>1.332.578</u>	<u>1.133.936</u>
Stand per 31 december	<u><u>494.229</u></u>	<u><u>459.577</u></u>

Machines en installaties

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Aanschafwaarde per 1 januari	448.987	433.513
Aanschaf gedurende het boekjaar	0	15.474
Aanschaf gedurende het boekjaar	<u>-10.845</u>	<u>0</u>
Aanschafwaarde per 31 december	438.142	448.987
Cumulatieve afschrijving	<u>340.361</u>	<u>299.207</u>
Stand per 31 december	<u><u>97.781</u></u>	<u><u>149.780</u></u>

Anne Frank Stichting
Amsterdam

Vorraden

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	€	€
Vorraad Publieksverkoop	482.928	481.926
Vorraad Museumcafé	<u>136</u>	<u>6.497</u>
Totaal	<u><u>483.064</u></u>	<u><u>488.423</u></u>

Vorderingen

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	€	€
Te ontvangen subsidies en projectbijdragen (a)	627.327	696.907
Debiteuren (b)	<u>149.345</u>	<u>237.826</u>
Totaal	<u><u>776.672</u></u>	<u><u>934.733</u></u>

Anne Frank Stichting
Amsterdam

Specificatie te ontvangen subsidies en projectbijdragen (a)

	Totaal 31-12-2017	Looptijd >1 jaar	Totaal 31-12-2016	Looptijd >1 jaar
	€	€	€	€
Erasmusplus	72.825		218.473	72.825
Erasmusplus	3.633		3.633	
NL Ambassade Colombia	53.247		26.677	
Ministerie van Buitenlandse Zaken	1.528			
NL Ambassade Turkije			15.294	
European Commission	231.809		231.809	78.809
Mondriaan Fonds (haalbaarheid dagboekzaal)			1.500	
Mondriaan Fonds (veiligheid dagboekzaal)			20.000	
Mondriaan Fonds (dagboekzaal)	50.000			
Veterans Affairs Canada	22.792		14.880	
Prins Bernhard Cultuurfonds	100.000		100.000	100.000
BPD Bouwfondscultuurfonds (dagboekzaal)	30.250			
OSCE-ODHR	17.412			
NL Ambassade Sri Lanka			4.751	
V-fonds	29.010			
Stiftung Erinnerung (EVZ)			30.000	
Ministerie van VWS			13.363	
Overige	14.821		16.528	
Totaal	<u>627.327</u>	<u>0</u>	<u>696.907</u>	<u>251.634</u>

Anne Frank Stichting
Amsterdam

Specificatie debiteuren (b)

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	€	€
Nederlandse Museumvereniging	59.377	9.857
St. Behuizing Anne Frank Stichting	22.957	167.852
St. Vrienden Anne Frank Stichting	1.693	
Voucherdebiteuren	1.850	18.488
Anne Frank Verein	5.256	6.987
Anne Frank Zentrum	1.879	2.339
Diverse debiteuren	<u>56.333</u>	<u>32.302</u>
Totaal	<u><u>149.345</u></u>	<u><u>237.826</u></u>

Overlopende activa

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	€	€
Vooruitbetalingen inzake projecten	0	463.475
Nog te ontvangen BTW	136.002	180.324
Nog te ontvangen rente	6.420	7.378
Overige overlopende activa	<u>185.927</u>	<u>108.835</u>
Totaal	<u><u>328.349</u></u>	<u><u>760.011</u></u>

Bij geen van bovenstaande posten 'vooruitbetaling/nog te ontvangen' is sprake van looptijd langer dan één jaar.

Liquide middelen

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	€	€
Kas	102.874	82.440
ING Bank NV	108.436	600.101
Rabobank NV	3.136.142	2.992.042
Gelden onderweg	<u>132.153</u>	<u>166.934</u>
Totaal	<u><u>3.479.605</u></u>	<u><u>3.841.516</u></u>

Anne Frank Stichting
Amsterdam

Bij geen van bovenstaande bankinstellingen is sprake van kredietfaciliteiten of gestelde zekerheden ten behoeve van andere rechtspersonen.
Tevens is er bij geen van bovenstaande bankinstellingen sprake van accreditieve/documentaire kredieten. Er zijn geen garanties afgegeven en is er geen effectendepot aanwezig.

Eigen vermogen

Met ingang van boekjaar 2017 wordt de jaarekening opgesteld na resultaatbestemming. Dit is een "presentatiestelselwijziging" en als gevolg hiervan zijn de vergelijkende cijfers aangepast.

Overige reserves (vrij besteedbaar)

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand primo boekjaar	2.193.631	2.193.631
Toevoeging	<u>50.000</u>	<u>0</u>
Stand ultimo boekjaar	<u><u>2.243.631</u></u>	<u><u>2.193.631</u></u>

Bestemmingsreserves

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	€	€
Bestemmingsreserve Aankoop collecties	0	300.000
Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering tijdens museale vernieuwing	130.555	130.555
Bestemmingsreserve herdenkingsjaar 2020	100.000	0
Bestemmingsreserve uitbreiden van de Stichting in de Verenigde Staten	100.000	0
Bestemmingsreserve uitbreiden uitgeefbeleid Stichting	<u>75.000</u>	<u>0</u>
	<u><u>405.555</u></u>	<u><u>430.555</u></u>

Bestemmingsreserve Aankoop collecties

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Bestemmingsreserve primo boekjaar	300.000	
Toevoeging/Onttrekking	<u>-300.000</u>	<u>300.000</u>
Bestemmingsreserve ultimo boekjaar	<u><u>0</u></u>	<u><u>300.000</u></u>

Anne Frank Stichting
Amsterdam

Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering tijdens de museale vernieuwing

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Bestemmingsreserve primo boekjaar	130.555	0
Toevoeging 2017	<u>0</u>	<u>130.555</u>
Bestemmingsreserve ultimo boekjaar	<u><u>130.555</u></u>	<u><u>130.555</u></u>

Bestemmingsreserve herdenkingsjaar 2020'

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Bestemmingsreserve primo boekjaar	0	
Toevoeging/Onttrekking	<u>100.000</u>	
Bestemmingsreserve ultimo boekjaar	<u><u>100.000</u></u>	<u><u>0</u></u>

Bestemmingsreserve uitbreiden werk van de Stichting in de Verenigde Staten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Bestemmingsreserve primo boekjaar	0	
Toevoeging 2017	<u>100.000</u>	
Bestemmingsreserve ultimo boekjaar	<u><u>100.000</u></u>	<u><u>0</u></u>

Bestemmingsreserve voor uitbreiden uitgeefbeleid Stichting

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Bestemmingsreserve primo boekjaar	0	
Toevoeging/Onttrekking	<u>75.000</u>	
Bestemmingsreserve ultimo boekjaar	<u><u>75.000</u></u>	<u><u>0</u></u>

Anne Frank Stichting Amsterdam

De bestemmingsreserve "Aankoop collecties" is gevormd met het doel de aankoop van een collectie waarover in 2016 al overeenstemming is bereikt, maar waarvan pas in 2017 de levering zal plaatsvinden. De aanwending van deze bestemmingsreserve maakt onderdeel uit van het voorstel resultaatbestemming.

De bestemmingsreserve "Bedrijfsvoering tijdens de museale vernieuwing" is gevormd met het doel om onverwachte gevolgen voor de bedrijfsvoering van de Anne Frank Stichting van de op handen zijnde verbouwing in 2017 en 2018 te kunnen opvangen. Deze bestemmingsreserve dient ervoor om te allen tijde de continuïteit van de werkzaamheden van de stichting en de gewenste publieksservice van het museum te kunnen verzekeren tijdens de verbouwing.

De bestemmingsreserve "Herdenkingsjaar 2020" is gevormd met het doel om activiteiten, tentoonstellingen en (digitale) publicaties te ontwikkelen in 2020, wanneer herdacht zal worden dat de Tweede Wereldoorlog 75 jaar eerder werd beëindigd. Het jaar 2020 markeert tevens de vijfenzeventigste sterfdag van Anne Frank en de zestigste verjaardag van de openstelling van het Anne Frank Huis.

De bestemmingsreserve "Uitbreiden van de Stichting in de Verenigde Staten" is gevormd om het werk van de stichting in de Verenigde Staten uit te breiden en om ons werk in dit voor de Stichting zo belangrijke land organisatorisch opnieuw vorm te geven, nu onze vaste partner in de VS daartoe minder slagkracht heeft. Wij gaan er van uit dat op termijn ons werk in de VS via fondsenwerving aldaar ondersteund zal worden.

De bestemmingsreserve "Uitbreiden uitgeefbeleid Stichting" zal worden bestemd om het uitgeefbeleid van de stichting te ondersteunen. Ontwikkel- en aanloopkosten voor nieuwe publicaties kunnen hiermee worden voorgefinancierd.

Statutaire winstbestemming

In de statuten van de AFS is geen regeling omtrent de resultaatbestemming opgenomen. Het bestuur stelt jaarlijks de resultaatbestemming vast in het kader van de vaststelling van de jaarrekening, die door de Raad van Toezicht wordt goedgekeurd. Het resultaat wordt jaarlijks gereserveerd om het doel van de Stichting te kunnen verwezenlijken.

De jaarrekening 2017 is vastgesteld door het bestuur van de stichting in zijn vergadering van 23 maart 2018 en wordt geagendeerd voor goedkeuring door de Raad van Toezicht in haar vergadering van 30 april 2018.

De directie adviseert de Raad van Toezicht om de jaarrekening goed te keuren, en om daarmee het resultaat als volgt te bestemmen:

- Een gift ter hoogte van € 345.839 zal worden gedaan aan de Stichting Behuizing Anne Frank Stichting. De overdracht zal worden gedaan in het kader van het 'Behoud en Toekomst van het Anne Frank Huis', ter zekering van de continuïteit van de historische panden.
- Een onttrekking uit de bestemmingsreserve aankoop collecties van € 300.000.
- Een bedrag van € 100.000 zal worden gereserveerd als 'bestemmingsreserve herdenkingsjaar 2020', om activiteiten, tentoonstellingen en (digitale) publicaties te ontwikkelen in 2020, wanneer herdacht zal worden dat de Tweede Wereldoorlog 75 jaar eerder werd beëindigd. Het jaar 2020 markeert tevens de vijfenzeventigste sterfdag van Anne Frank en de zestigste verjaardag van de openstelling van het Anne Frank Huis.

Anne Frank Stichting
Amsterdam

- Een bedrag van €100.000 zal worden bestemd om het werk van de stichting in de Verenigde Staten uit te breiden en om ons werk in dit voor de stichting zo belangrijke land te organisatorisch opnieuw vorm te geven, nu onze vaste partner in de VS daartoe minder slagkracht heeft. Wij gaan er van uit dat op termijn ons werk in de VS via fondsenwerving aldaar ondersteund zal worden.
- Een bedrag van € 75.000 zal worden bestemd om het uitgeefbeleid van de stichting te ondersteunen. Ontwikkel- en aanloopkosten voor nieuwe publicaties kunnen hiermee worden voorgefinancierd.
- Een bedrag van € 50.000 zal worden toegevoegd aan de overige reserves.

Voorzieningen

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	€	€
Voorziening Jubilea	<u>23.976</u>	<u>31.621</u>
	23.976	31.621
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voorziening Jubilea primo boekjaar	31.621	0
Toevoeging	0	31.621
Onttrekking	<u>7.645</u>	<u>0</u>
Voorziening Jubilea ultimo boekjaar	<u>23.976</u>	<u>31.621</u>

Kortlopende schulden

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	€	€
Crediteuren	861.564	1.065.484
Loonbelasting en sociale premies	315.319	278.992
Pensioenen		36.540
Nog te besteden subsidies en projectbijdragen	829.800	1.105.464
Overlopende passiva	<u>1.402.635</u>	<u>1.519.729</u>
	<u>3.409.318</u>	<u>4.006.209</u>

De looptijd van het geheel aan kortlopende schulden is kleiner dan 1 jaar.

Anne Frank Stichting
Amsterdam

Subsidie Instellingen

	looptijd tm **	Stand 31-12-2016	Toevoeging	Besteding	Resultaat	Stand 31-12-2017	*C
		€	€	€	€	€	
NL Ambassade in Colombia	15-03-2017 6	27.000		18.612	8.388		2
European Commission	01-04-2017 7	34.000		46.737	-12.737		2
NL Ambassade Italië	31-12-2017 6	7.000		3.500	0	3.500	2
NL Ambassade Polen	31-12-2017 6	12.000		16.705	-4.705		1
Erasmus+	31-08-2018 7	230.000		153.402	-48.402	125.000	3
St. Erinnerung Verantwortung und Zukunft (EVZ)	01-09-2018 7	51.048		53.583	-27.535	25.000	3
NL Ambassade in Turkije	15-03-2017 6	39.000		8.672	30.328		2
Auschwitz-Birkenau State Museum	31-12-2018 6	17.000		17.322	-3.722	3.400	3
Ministerie van Buitenlandse Zaken	31-01-2018 6	30.500		13.456	6.144	10.900	1
Ministerie van OCW (dagboekzaal)	30-06-2018 8	0	125.000	0	0	125.000	3
		<u>447.548</u>	<u>125.000</u>	<u>331.989</u>	<u>-52.241</u>	<u>292.800</u>	

Bijdragen overigen

	Looptijd tm **	Stand 31-12-2016	Toevoeging	Besteding	Resultaat	Stand 31-12-2017	*C
		€	€	€	€	€	
Bank Giro Loterij	30-06-2018 8	637.915	0	259.209	-1.294	380.000	3
Bank Giro loterij 2017	31-12-2018 8	0	200.000	118.000	0	82.000	4
BPD Bouwfondscultuurfonds (dagboekzaal)	01-12-2018 8	0	25.000	0	0	25.000	4
Mondriaan Fonds (dagboekzaal)	15-09-2018 8	0	50.000	0	0	50.000	3
Mondriaan Fonds	01-06-2017 8	20.000		23.584	-3.584	0	1
		<u>657.915</u>	<u>275.000</u>	<u>400.793</u>	<u>-4.878</u>	<u>537.000</u>	
Totaal		<u>1.105.463</u>	<u>400.000</u>	<u>732.782</u>	<u>-57.119</u>	<u>829.800</u>	

Anne Frank Stichting
Amsterdam

C* Status subsidieverantwoording:

- *1 Subsidieverantwoording met aanvraag subsidievaststelling is ingediend.
- *2 Subsidievaststelling van subsidieverstrekker ontvangen.
- *3 Subsidieverantwoording is nog niet ingediend.
- *4 Subsidieverantwoording niet benodigd.

Bovenstaande projectsubsidies en -bijdragen (**) zijn aangewend ten behoeve van diverse tentoonstellingen (6), educatieve doeleinden (7) en aanpassingen museum (8).

De extra bijdrage van de BankGiro Loterij maakt de vernieuwing van de museale route mogelijk waarmee het Anne Frank Huis zich op kan maken om een nieuwe generatie bezoekers te verwelkomen. De jaarlijkse bijdrage van de BankGiro Loterij is in 2017 onder meer aangewend voor een bijzondere collectieaankoop (een poëziealbum met een vers van Anne Frank).

Overlopende Passiva

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
	€	€
Vakantiegeld	182.404	181.623
Vakantiedagen en overuren	105.436	115.031
Vooruitontvangen bedragen inzake internettickets	364.806	295.137
Nog te betalen juridische-/advieskosten	10.781	9.043
Nog te betalen accountantskosten	30.126	13.050
Nog te betalen huisvestingskosten	16.150	30.611
Nog te betalen overige personeelskosten	131.170	71.122
Nog te betalen projectkosten	186.657	242.123
Nog te betalen overige kosten	29.266	61.989
Schenking aan Stichting Behuizing AFS	<u>345.839</u>	<u>500.000</u>
	<u>1.402.635</u>	<u>1.519.729</u>

De schenking aan Stichting Behuizing AFS is in overeenstemming met ons beleid in de afgelopen jaren en wordt gedaan in het kader van "Behoud en Toekomst" van het Anne Frank Huis, ter zekering van de continuïteit. Na goedkeuring door de Raad van Toezicht zal de overdracht worden gedaan aan de Stichting Behuizing Anne Frank.

Anne Frank Stichting
Amsterdam

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Er zijn de volgende langlopende verplichtingen:

Kopieerapparatuur (Canon Business Center – PCI groep) 1 maart 2014 tot en met februari 2019 €3.700 per maand

Huur gebouwen van (Stichting Behuizing Anne Frank Stichting) onbeperkt €75.145 per maand (index CPI van CBS)

Hosting website (Centric) 1 mei 2017 tot en met april 2020 €4.195 per maand (index SBI 2008 zakelijke dienstverlening)

Toelichting lopende juridische procedures

Grafische biografie

Het Anne Frank Fonds (AFF) is in 2010 een juridische procedure gestart tegen de Duitse editie van de Grafische Biografie. Het Fonds was van oordeel dat het boek inbreuk maakt op zijn auteursrechten op het dagboek. De rechtbank heeft in 2012 geoordeeld dat er op enkele plaatsen sprake is van schending van het auteursrecht. We zijn in 2017 met AFF een schadevergoeding van €35.000 overeengekomen, die inmiddels is uitbetaald. Daarmee is deze kwestie ten einde gebracht. De auteursrechten in Duitsland zijn per 1/1/2016 verstreken en de editie kan dus zonder problemen op de markt blijven.

Schildkraut collectie

Het Anne Frank Fonds is in 2014 een juridische procedure gestart tegen de Anne Frank Stichting, in verband met het tentoonstellen van enkele brieven van de hand van Otto Frank uit de zogenaamde 'Schildkraut collectie'. De Rechtbank Amsterdam heeft geoordeeld dat wij met het tentoonstellen van deze brieven het auteursrecht van AFF hebben geschonden. Wij zijn tegen deze uitspraak, die geen financiële consequenties heeft, in beroep gegaan vanwege het principiële karakter van de zaak. Immers, de uitspraak betekent dat musea en erfgoedinstellingen niet in vrijheid en onafhankelijkheid geschriften uit de eigen collectie binnen de muren van de eigen instelling openbaar kunnen maken, terwijl dat voor kunstvoorwerpen wel het geval is. De pleidooizitting in verband met dit hoger beroep vond plaats op 3 april 2017 voor het Hof in Amsterdam. Het vonnis werd enkele maanden uitgesteld en uiteindelijk uitgesproken op 6 februari 2018. Kort samengevat volgt het Hof de uitspraak van de rechtbank, dat wij met het tentoonstellen in het museum van drie brieven van Otto Frank aan Joseph Schildkraut inbreuk hebben gemaakt op de auteursrechten van het Anne Frank Fonds. We zullen het vonnis nader bestuderen om te bezien welke weg ons nu nog openstaat. Deze zaak heeft geen impact op de jaarrekening 2017; het gaat om een principiële kwestie.

Anne Frank Stichting
Amsterdam

Editiewetenschappelijk onderzoek

Het Anne Frank Fonds in Bazel heeft in maart 2015 een juridische procedure aangespannen tegen de editiewetenschappelijke en historisch onderzoek dat wij samen met Huygens ING uitvoeren. De Rechtbank Amsterdam heeft bij vonnis 23/12/2015 de vorderingen van AFF afgewezen. Het AFF is niet in beroep gegaan tegen dit vonnis. Daar wij menen in het verleden op onderdelen juridisch onjuist te zijn geadviseerd hebben wij de betreffende adviseur aansprakelijk gesteld voor een deel van de gemaakte kosten. Deze procedure zal naar verwachting in het voorjaar van 2018 tot een schikkingsovereenkomst leiden. Het schikkingsbedrag moet voldoende zijn om directe schade, bijvoorbeeld als gevolg van eventuele lagere subsidiebedragen en kosten van het aanpassen van het eindresultaat, te dekken. Daarmee is er geen negatieve impact op de jaarrekening te verwachten.

Naast deze drie procedures lopen er al enige tijd verschillende opposities in verband met merkbeschermingskwesties. In algemene zin is er in de komende jaren voldoende budget ingenomen voor eventueel noodzakelijke juridische procedures. Het is daarom niet nodig een voorziening te treffen.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten

Indien de baten en lasten van de exploitatierekening worden ingedeeld conform de begroting in product-groepen ziet deze er als volgt uit:

	Werkelijke cijfers 2017	Begroting 2017	Werkelijke cijfers 2016
	€	€	€
Entreegelden			
Omzet entreegelden	10.091.636	9.781.800	10.094.623
Omzet groepsreserveringen	<u>332.854</u>	<u>305.500</u>	<u>318.557</u>
Totaal	<u><u>10.424.490</u></u>	<u><u>10.087.300</u></u>	<u><u>10.413.180</u></u>
Baten uit levering producten en/of diensten			
Baten uit winkelverkoop	2.009.758	2.000.000	1.881.566
Baten uit Horeca	<u>289.735</u>	<u>290.000</u>	<u>521.039</u>
Totaal	<u><u>2.299.493</u></u>	<u><u>2.290.000</u></u>	<u><u>2.402.605</u></u>
Subsidiebaten			
Subsidie Ministerie van VWS (a)	<u>252.735</u>	<u>252.000</u>	<u>250.962</u>
Totaal	<u><u>252.735</u></u>	<u><u>252.000</u></u>	<u><u>250.962</u></u>

a) Dit betreft een instellingssubsidie welke is aangewend ten behoeve van activiteiten in het kader van 'Leren van de oorlog'. De verantwoording van deze subsidie dient uiterlijk 01 juni 2018 plaats te hebben gevonden.

Opbrengsten projecten en activiteiten

	Werkelijke cijfers 2017	Begroting 2017	Werkelijke cijfers 2016
	€	€	€
Afdelingen			
Collecties	267.797	265.000	118.814
Communicatie			515
Educatieve Projecten - Buitenland	582.181	580.000	228.007
Educatieve Projecten - Nederland	330.966	330.000	236.267
Museum	17.000	17.000	21.436
Presentaties & Publicaties	318.128	318.000	304.257
Overige	<u>20.000</u>	<u>20.000</u>	<u>23.900</u>
Totaal	<u><u>1.536.072</u></u>	<u><u>1.530.000</u></u>	<u><u>933.195</u></u>
Overige baten			
Doorbelasting personeelskosten Anne Frank Stichting aan Stichting Behuizing Anne Frank Stichting	<u>120.000</u>	<u>120.000</u>	<u>120.000</u>
Totaal	<u><u>120.000</u></u>	<u><u>120.000</u></u>	<u><u>120.000</u></u>

Conform afspraak met de belastingdienst wordt per maand €10.000 doorbelast als vergoeding voor de personele inzet van medewerkers van de AFS bij de verbouwing, die voor rekening en risico van de Stichting Behuizing plaatsvindt. Deze afspraak geldt voor de jaren 2016 tot en met de maand van oplevering van in 2018, gedurende het verbouwingstraject, de voorbereiding en de oplevering en nazorg daarvan.

Lasten

Inkoopwaarde geleverde producten

Inkoopwaarde Winkelverkoop	888.132	914.500	876.007
Inkoopwaarde Horeca	<u>107.744</u>	<u>114.000</u>	<u>197.964</u>
Totaal	<u><u>995.876</u></u>	<u><u>1.028.500</u></u>	<u><u>1.073.971</u></u>

Anne Frank Stichting
Amsterdam

	Werkelijke cijfers 2017	Begroting 2017	Werkelijke cijfers 2016
	€	€	€
Personeelskosten			
Salariskosten	3.995.141	3.965.000	3.961.892
Sociale lasten	705.693	705.000	638.279
Pensioenpremies	406.483	405.000	379.720
Externe medewerk(st)ers	901.524	970.000	764.364
Wervingskosten	22.721	23.000	8.626
Opleiding& training	65.727	60.000	42.865
Overige personeelskosten	183.254	136.000	159.359
Totaal	<u>6.280.543</u>	<u>6.264.000</u>	<u>5.955.106</u>

Ten behoeve van de vergelijkbaarheid van de goedgekeurde begroting met de werkelijke cijfers 2017 volgens de jaarrekening heeft de volgende herrubricering plaatsgevonden in de begroting 2017:
Begroting salariskosten verhoogd met € 325.000 en zowel de begroting inkoopwaarde winkelverkoop en verlaagd met € 85.000 als de begroting inkoopwaarde horeca met € 240.000 verlaagd.

Gemiddeld aantal werknemers

De formatie ultimo 2017 bedraagt 90 fte (2016 : 86)

Bezoldiging bestuurders en raad van toezicht

	Werkelijke cijfers 2017	Begroting 2017	Werkelijke cijfers 2016
	€	€	€
Bestuurders			
Brutoloon, vakantiegeld en eindejaarsuitkering	258.635	258.000	254.290
Pensioen- en sociale lasten	43.479	43.000	42.290
Raad van Toezicht	0	0	0
Totaal	<u>302.114</u>	<u>301.000</u>	<u>296.579</u>

Afschrijvingen vaste activa

	Werkelijke cijfers 2017	Begroting 2017	Werkelijke cijfers 2016
	€	€	€
Afschrijvingslasten inventaris	198.373	225.000	220.250
Afschrijvingslasten machines en installaties	41.154	50.000	40.701
Totaal	<u>252.036</u>	<u>315.000</u>	<u>275.082</u>

Kosten projecten en activiteiten

	Werkelijke cijfers 2017	Begroting 2017	Werkelijke cijfers 2016
	€	€	€
Afdelingen			
Collecties *	625.115	618.270	166.248
Communicatie	68.332	71.735	51.672
Educatieve Projecten-Buitenland	1.242.410	1.229.216	902.074
Educatieve Projecten-Nederland	850.286	835.843	732.880
Museum	160.747	120.731	229.075
Documentatie	8.167	8.500	10.270
Presentatie & Publicaties	555.737	508.044	688.748
Overige	218.569	141.761	251.650
Totaal	<u>3.729.363</u>	<u>3.534.100</u>	<u>3.032.617</u>

*

Bij de vaststelling van de jaarstukken 2017 heeft de Raad van Toezicht besloten om een bestemmingsreserve te vormen voor de aankoop van collecties. Onderdeel van het voorstel tot resultaatbestemming betreft de onttrekking aan de bestemmingsreserve Aankoop collecties in verband met de aankoop in boekjaar 2017. Ten behoeve van het inzicht zijn de begrotingscijfers hierop aangepast in de jaarrekening. De begroting 2017 is opgesteld onder dien verstande dat de aankoop van de collectie wordt gedekt uit de hiertoe gevormde bestemmingsreserve.

Overige lasten

	Werkelijke cijfers 2017	Begroting 2017	Werkelijke cijfers 2016
	€	€	€
Huisvestingskosten	1.499.315	1.596.600	1.482.460
Organisatiekosten	1.450.127	1.461.000	1.388.321
Overige kosten	<u>6.541</u>		<u>-7.135</u>
Overige lasten exclusief schenking	2.955.893	3.057.600	2.863.646
Schenking Stichting Behuizing	<u>345.839</u>	<u>-</u>	<u>500.000</u>
Overige kosten	<u>3.301.822</u>	<u>3.057.600</u>	<u>3.363.646</u>

De schenking aan Stichting Behuizing AFS is in overeenstemming met ons beleid in de afgelopen jaren en wordt gedaan in het kader van "Behoud en Toekomst" van het Anne Frank Huis, ter zekering van de continuïteit. Na goedkeuring door de Raad van Toezicht zal de overdracht worden gedaan aan de Stichting Behuizing Anne Frank.

In de goedgekeurde begroting wordt geen rekening gehouden met de schenking aan Stichting Behuizing.

Specificatie huisvestingskosten

Huurkosten	901.742	905.000	899.045
Schoonmaakkosten	246.915	271.100	235.923
Onderhoud gebouwen/inventaris	101.312	148.900	152.661
Bedrijfskleding	12.099	12.000	11.657
Gas/Electra/Water	104.359	123.700	108.086
Kleine inventaris	11.991	7.500	8.677
Diverse belastingen en assuranties	44.991	43.000	29.107
Overige huisvestingskosten	18.450	25.900	23.655
Huur container/afval	13.888	14.500	13.649
Inhuur derden facilitaire dienst	43.568	45.000	
Totaal	<u>1.499.315</u>	<u>1.596.600</u>	<u>1.482.460</u>

Toelichting op de verschillen tussen begroting en werkelijke cijfers

De kosten voor projecten en activiteiten zijn bijna €200.000 hoger uitgevallen dan begroot. Bij het museum werden extra advieskosten gemaakt in verband met de verbetering van het e-ticketing systeem en de conceptontwikkeling en het interieurontwerp van het nieuwe museumcafé. Bij de afdeling Publicaties en Presentaties werden extra aanloopkosten gemaakt voor de ontwikkeling van de digitale strategie en de nieuwe website.

De huisvestingskosten vallen iets lager uit dan begroot. Omdat verschillende (museale) ruimten tijdelijk niet beschikbaar waren vanwege de verbouwing vielen de schoonmaakkosten lager uit dan begroot. Ook werd een deel van het regulier onderhoud overbodig door verbouwingsplanning. Het gasverbruik viel mee vanwege de zachte herfst- en vroege wintermaanden.

Specificatie organisatiekosten

	Werkelijke cijfers 2017	Begroting 2017	Werkelijke cijfers 2016
	€	€	€
Kantoor en drukwerk	12.772	15.000	11.502
Automatisering	347.349	377.000	239.615
Printers en Multifunctionals	49.004	50.000	43.939
Telecommunicatie	61.870	66.500	76.833
Porti	9.483	9.000	7.689
Accountant	51.640	50.000	46.705
Advies / Juridisch	241.073	225.000	231.220
Verzekeringen	9.284	10.000	10.303
Bankkosten	26.799	26.000	20.329
Beveiliging	583.424	575.000	620.103
Overige organisatiekosten	57.429	57.500	80.083
Totaal	<u>1.450.127</u>	<u>1.461.000</u>	<u>1.388.321</u>

Toelichting op de verschillen tussen begroting en werkelijke cijfers

Ofschoon de totale organisatiekosten nagenoeg conform begroting zijn, zijn er op enkele begrotingsposten afwijkingen ten opzichte van de begroting. De (consultancy)kosten voor automatisering waren in verband met

Anne Frank Stichting
Amsterdam

de vele IT-ontwikkelingen rond de verbouwing (toegangscontrole, nieuwe kassasystemen) ruim begroot ten opzichte van 2016, maar bleven uiteindelijk bij elkaar ongeveer €30.000 onder die begroting. De externe kosten voor beveiliging daalden ten opzichte van 2016, vooral omdat de medewerkers van de nieuwe meldkamer in dienst zijn van de stichting en derhalve opgenomen zijn bij de loonkosten van de stichting. Wel werd een extra externe beveiliging ingehuurd om de tijdelijke bezoekersuitgang in bouwfase 3 te beveiligen, waarmee de begrotingspost met bijna €8.000 werd overschreden. De post advies/juridische kosten werd iets overschreden als gevolg van de betaling van een schikkingsbedrag inzake de kwestie rond de grafische biografie. Daarmee is deze kwestie afgesloten.

Specificatie overige kosten

	Werkelijke cijfers 2017	Begroting 2017	Werkelijke cijfers 2016
Koers-/prijsverschillen	6.541	0	-7.135
Totaal	<u>6.541</u>	<u>0</u>	<u>-7.135</u>

Toelichting op de verschillen tussen begroting en werkelijke cijfers

Dit betreft hoofdzakelijk het koersverschil op de Rabobank dollar rekening (liquide middelen)

Financiële baten en lasten

	Werkelijke cijfers 2017	Begroting 2017	Werkelijke cijfers 2016
	€	€	€
Rentebaten	1.948	7.500	11.034
Totaal	<u>1.948</u>	<u>7.500</u>	<u>11.034</u>

Bijzondere lasten

	Werkelijke cijfers 2017	Begroting 2017	Werkelijke cijfers 2016
	€	€	€
Desinvestering museale aanpassingen	16.854	0	0
Desinvestering Inventaris	22.399	0	0
Desinvestering Machines en installaties	10.845	0	0
Totaal	<u>50.098</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Als gevolg van de verbouwing zijn activa uit gebruik genomen die op dat moment nog niet volledig waren afgeschreven

Fiscale positie 2017

	Werkelijke cijfers 2017	Werkelijke cijfers 2016
	€	€
Commercieel resultaat	25.000	430.555
Bij gift Stichting Behuizing Anne Frank Stichting	<u>345.839</u>	<u>500.000</u>
Fiscaal resultaat	370.839	930.355
Af (-)		
Vrijwilligersaftrek 2017	<u>-370.839</u>	<u>-930.555</u>
Belastbare winst	<u>0</u>	<u>0</u>
Verliesverrekening (-/-)	<u>0</u>	<u>0</u>
Belastbaar bedrag	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting

Op grond van artikel 9, lid 1, letter h, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 kan bij het bepalen van de fiscale winst onder bepaalde voorwaarden een bedrag in aftrek worden gebracht tot maximaal het bedrag van de fiscale winst. Deze faciliteit is bekend als de vrijwilligersregeling. Voorlopige berekeningen van de mogelijke aftrekpost komen uit op een hoger bedrag dan het fiscaal resultaat waardoor de maximale aftrek gelijk zal zijn aan het fiscale resultaat.

Anne Frank Stichting
Amsterdam